Advies COK d.d. 31 oktober 2025

Aanleiding
In de voormalige Lasloods, onderdeel van het Rijksmonument NDSM-werf, is zonder vergunning een al bestaand volume uitgebreid als giftshop met café voor het Streetartmuseum. Hoewel daarover zowel in april 2020 (Z2020-N001606) als in augustus 2020 (Z2019-N000112) negatief was geadviseerd, is de bouw ervan voltooid. Achteraf is hiervoor, contrair aan de adviezen, een tijdelijke vergunning verleend onder de voorwaarde dat in de tussentijd zou worden gezocht naar een oplossing. Nu wordt verzocht om alsnog een permanente vergunning te verlenen voor de giftshop. Er is geen aangepast plan.
De centrale vraag is of de commissie, op grond van de toelichting bij aanvraag, tot een ander oordeel komt over de vraag of de aantasting van de monumentale waarden door het gerealiseerde bouwwerk, in combinatie met de functie en binnen de kaders die de commissie moet hanteren, acceptabel en gerechtvaardigd is.

Kader
Beleidskader toetsing ingrepen en/of herstel van monumenten (2016)
Monument: Rijksmonument

Conclusie
Door de grootte, de vormgeving en de wijze van plaatsen gaat de giftshop ten koste van de ruimtelijkheid van de hal en vormt daardoor een aantasting van de monumentwaarde.

Onderbouwing
In het advies van augustus 2020 is het oordeel van de commissie uitgebreid toegelicht. In de toelichting op de nu voorliggende aanvraag worden voorbeelden genoemd van bouwwerken in de naburige, eveneens monumentale voormalige scheepsbouwloodsen, die in het verleden zijn vergund met een positief advies van de commissie. De commissie constateert dat bij alle in de toelichting genoemde voorbeelden van andere herbestemmingen op de NDSM-werf sprake is van los in de ruimte staande objecten, die ook als zodanig zijn vormgegeven dan wel geplaatst. Daardoor zijn zij afleesbaar als 'meubelstukken' die de ruimtelijkheid van de hallen eerder benadrukken dan aantasten. Dat is bij de giftshop, om alle in de eerdere adviezengenoemde redenen, niet het geval.
De commissie stelt nogmaals de gang van zaken die heeft geleid tot deze aantasting van het monument te betreuren en ziet geen aanleiding om tot een ander advies te komen dan in 2020.